

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 24.02.2021

ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΕΦΕΤΙΟΥ

Αρ. Πρωτ. 109

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

(Ν.Π.Δ.Δ.- Ν. 2318/1995)

ΟΛ.ΔΙΑΜΑΝΤΗ 7- ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛ.2310517-026

**Προς: κο Διευθυντή του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων
(ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.)**

(Λεωφ.Μεσογείων αρ.96-Αθήνα)

Κοινοποίηση:

1)κο Υπουργό Δικαιοσύνης (Λεωφ.Μεσογείων αρ.96-Αθήνα)

2)κο Υπουργό Οικονομικών (Νίκης αρ.5-7, Αθήνα)

**3)κο Εισαγγελέα Εφετών Θεσσαλονίκης (26^{ης} Οκτωβρίου αρ.5-
Θεσσαλονίκη)**

**4)κο Πρόεδρο της Ομοσπονδίας Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδος
(Καρόλου αρ.28-Αθήνα)**

**ΘΕΜΑ: ΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ / Χρόνος αποπληρωμής τιμολογίων
Δικαστικών Επιμελητών από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. / Διάφορα συναφή θέματα.**

Κύριε Διευθυντά,

**Εδώ και πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, ο Πρόεδρος και τα μέλη του
Δ.Σ. του ΣΔΕΕΘ έχουν γίνει αποδέκτες σωρείας παραπόνων**

συναδέλφων μας που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους μέσω της Νομικής Βοήθειας για πολίτες χαμηλού εισοδήματος.

Συγκεκριμένα: 1)Υπάρχει αδικαιολόγητα μεγάλος χρόνος αποπληρωμής των τιμολογίων των δικαστικών επιμελητών τα τελευταία 3 τουλάχιστον χρόνια. Μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις ο χρόνος αυτός ξεπερνάει τα 2,5 χρόνια. Δεν γνωρίζουμε εάν η αιτία είναι η πανδημία ή η έλλειψη προσωπικού στο αρμόδιο τμήμα εκκαθάρισης των τιμολογίων στο ΤΑΧΔΙΚ, αλλά εφόσον το προσήκον φορολογικό στοιχείο εκδίδεται πριν από την σχετική εκκαθάριση και την είσπραξη της ως άνω αποζημίωσης από τον καθένα μας, οφείλουν οι δικαστικοί επιμελητές να αποδώσουν τον σχετικό Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, αλλά και τον Φόρο Εισοδήματος για αμοιβές που δεν έχουν εισπράξει. Στο μεταξύ ο ν.3226/2004 για την παροχή Νομικής Βοήθειας αναθεωρήθηκε το έτος 2019, και η αναθεώρηση αυτή δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ (Τεύχος Α' 32/26-02-2019). Συγκεκριμένα, «αντικαταστάθηκε το άρθρο 15 του ν.3226/2004 και για την αποζημίωση που καταβάλλεται σε δικηγόρο εκδίδεται ειδικό γραμμάτιο προκαταβολής, σύμφωνα με τον Κώδικα των Δικηγόρων. Το προσήκον φορολογικό στοιχείο εκδίδεται κατά την είσπραξη της ως άνω αποζημίωσης, μετά την εκκαθάριση και πριν την εξόφληση αυτής, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης σχετικής διάταξης. Η εξόφληση αποτελεί το χρόνο πληρωμής της αμοιβής από την παροχή της σχετικής υπηρεσίας. Ο δικηγόρος υπηρεσίας υποχρεούται να καταχωρίσει ηλεκτρονικά το φορολογικό στοιχείο που εκδίδει για την ως άνω αποζημίωση στην αντίστοιχη διαδικτυακή πύλη (portal.olomeleia.gr).» Από την στιγμή που οι αποφάσεις διορίζουν δικηγόρο και δικαστικό επιμελητή για την παροχή νομικής βοήθειας σε άπορους συμπολίτες μας, είναι εύλογη η απορία γιατί η ως άνω αναθεώρηση του ν.3226/2004 στις 26-02-2019 να προβλέπει όλα τα παραπάνω μόνο για τους δικηγόρους και όχι για τον κλάδο των δικαστικών επιμελητών, ενώ παραδόξως πληρώνουμε όλοι ακριβώς τις ίδιες οφειλές σε e-ΕΦΚΑ, ΕΤΕΑΕΠ, κλπ. Εξάλλου στο σχετικό άρθρο 4 του Συντάγματος προβλέπεται ότι όλοι οι Έλληνες και Ελληνίδες είναι ίσοι ενώπιον του Νόμου.

Σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 3226/2004 «Νομική βοήθεια σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος, θέματα υποθ/κων, τροπ/ση Κώδ. Διοικ. Δικ. κλπ» «1. Η παροχή νομικής βοήθειας σε υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα συνίσταται στην απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής μέρους ή του συνόλου των εξόδων της Διαδικασίας και, εφόσον ειδικώς ζητηθεί, στο διορισμό δικηγόρου, συμβολαιογράφου και δικαστικού επιμελητή, με την εντολή να υπερασπιστούν τον δικαιούχο, να τον εκπροσωπήσουν στο δικαστήριο και να του δώσουν τη βοήθεια που χρειάζεται για να γίνουν οι αναγκαίες πράξεις. 2. Η απαλλαγή περιλαμβάνει ιδίως τα τέλη χαρτοσήμου, το τέλος δικαστικού ενσήμου, το τέλος απογράφου και τις προσαυξήσεις τους, τα δικαιώματα των μαρτύρων, των πραγματογνωμόνων, τα δικαιώματα ή την αμοιβή του διοριζόμενου δικηγόρου, συμβολαιογράφου και δικαστικού επιμελητή, καθώς και την υποχρέωση εγγυοδοσίας για τα έξοδα αυτά».

Στο άρθρο 12 του ίδιου ως άνω νόμου, το οποίο τιτλοφορείται ως «εκκαθάριση» ορίζεται ότι «1. Η Εκκαθάριση των εξόδων της δίκης γίνεται κατά τις ισχύουσες κατά περίπτωση διατάξεις και περιλαμβάνει και τα έξοδα από τα οποία απαλλάχθηκε ο δικαιούχος, καθώς και την αποζημίωση του δικηγόρου και κάθε άλλου προσώπου που βαρύνει, κατά το νόμο αυτόν, το Δημόσιο. 2. Εάν η απόφαση επιβάλει τα έξοδα σε βάρος του αντιδίκου του δικαιούχου ή άλλου προσώπου, τα έξοδα από τα οποία απαλλάχθηκε ο δικαιούχος και η αποζημίωση δικηγόρου και κάθε άλλου προσώπου που βαρύνει το Δημόσιο επιδικάζονται υπέρ του Δημοσίου και εισπράττονται από αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων».

Περαιτέρω, με την διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 27 του Ν. 4596/2019 αναφέρεται ότι «4. Το άρθρο 15 του ν. 3226/2004 αντικαθίσταται ως εξής: «1. Για την αποζημίωση που καταβάλλεται σε δικηγόρο υπηρεσίας εκδίδεται ειδικό γραμμάτιο προκαταβολής,

σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 61 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208). Το προσήκον φορολογικό στοιχείο εκδίδεται κατά την είσπραξη της ως άνω αποζημίωσης, μετά την εκκαθάριση και πριν την εξόφληση αυτής, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης σχετικής διάταξης. Η εξόφληση αποτελεί το χρόνο πληρωμής της αμοιβής από την παροχή της σχετικής υπηρεσίας. Ο δικηγόρος υπηρεσίας υποχρεούται να καταχωρίσει ηλεκτρονικά το φορολογικό στοιχείο που εκδίδει για την ως άνω αποζημίωση στην αντίστοιχη διαδικτυακή πύλη (portal.olomeleia.gr)...".

Από τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων πρόκύπτει ότι η παροχή νομικής βοήθειας σε υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα συνίσταται στην απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής μέρους ή του συνόλου των εξόδων της διαδικασίας και, εφόσον ειδικώς ζητηθεί, στο διορισμό δικηγόρου, συμβολαιογράφου και δικαστικού επιμελητή, με την εντολή να υπερασπιστούν τον δικαιούχο, να τον εκπροσωπήσουν στο δικαστήριο και να του δώσουν τη βοήθεια που χρειάζεται για να γίνουν οι αναγκαίες πράξεις (άρθρο 9§1). Η απαλλαγή περιλαμβάνει ιδίως τα τέλη χαρτοσήμου, το τέλος δικαστικού ενσήμου, το τέλος απογράφου και τις προσαυξήσεις τους, τα δικαιώματα των μαρτύρων, των πραγματογνωμόνων, τα δικαιώματα ή την αμοιβή του διοριζόμενου δικηγόρου, συμβολαιογράφου και δικαστικού επιμελητή, καθώς και την υποχρέωση εγγυοδοσίας για τα έξοδα αυτά (άρθρο 9§2).

Εξάλλου, με τη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: α) η εκκαθάριση των εξόδων της δίκης γίνεται κατά τις ισχύουσες κατά περίπτωση διατάξεις και περιλαμβάνει και τα έξοδα από τα οποία απαλλάχθηκε ο δικαιούχος, καθώς και την αποζημίωση του δικηγόρου και κάθε άλλου προσώπου που βαρύνει, κατά το νόμο αυτόν, το Δημόσιο και β) εάν η απόφαση επιβάλει τα έξοδα σε βάρος του αντιδίκου του δικαιούχου ή άλλου προσώπου, τα έξοδα από τα οποία

απαλλάχθηκε ο δικαιούχος και η αποζημίωση δικηγόρου και κάθε άλλου προσώπου που βαρύνει το Δημόσιο επιδικάζονται υπέρ του Δημοσίου και εισπράττονται από αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις για την εισπραξη των δημοσίων εσόδων. Επίσης, κατά το άρθρο 14 παρ. 1 εδ. α' του αυτού νόμου 3226/2004 με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζεται η αποζημίωση των δικηγόρων υπηρεσίας, συμβολαιογράφων, δικαστικών επιμελητών και άλλων προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες στο πλαίσιο της παροχής νομικής βοήθειας, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες νόμιμες αμοιβές.

Σηγκεκριμένα, με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 27 του Κεφαλαίου Ε' του νόμου αντικαθίσταται το άρθρο 15 του ν.3226/2004 (Α'24) και ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι για την αποζημίωση που καταβάλλεται σε δικηγόρο υπηρεσίας το προσήκον φορολογικό στοιχείο εκδίδεται κατά την εισπραξη της ως άνω αποζημίωσης, μετά την εκκαθάριση και πριν την εξόφληση αυτής, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης σχετικής διάταξης.

Αποκλειστικά και μόνο δηλαδή για τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους δικηγόρους υπηρεσίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν.3226/2004 (Α'24), το φορολογικό παραστατικό εκδίδεται κατά το χρόνο εισπραξης της αμοιβής, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν.4308/2014 (Ε.Λ.Π.), που ρυθμίζουν τον χρόνο έκδοσής του.

Ήδη με την παράγραφο ΣΤ. της ΥΑ 21798 ΦΕΚ Β' 709 2016), με την οποία καθορίζονται οι αμοιβές των δικαστικών επιμελητών για τις πράξεις που ενεργούν αναφέρεται ότι "ΣΤ. Οι ανωτέρω αμοιβές, με την επιφύλαξη του Ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας-Δημόσιο Λογιστικό» (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει καθώς και του Ν.δ/τος 496/1974 (Α' 204) «Περί Λογιστικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», προεισπράττονται κατά το

ήμισυ και το ποσό της κάθε πράξης αναφέρεται στην πρώτη σελίδα της κάθε έκθεσης σε ευκρινές και διακριτό πλαίσιο”.

Με άλλα λόγια, όταν ένας δικαστικός επιμελητής διορίζεται για την παροχή νομικής βοήθειας, να μεν αποζημιώνεται από το ΤΑΧΔΙΚ για κάθε πράξη που ενεργεί, όμως η αποζημίωση από το ΤΑΧΔΙΚ καταβάλλεται στο τέλος. Και αυτό σημαίνει ότι κάθε δικαστικός επιμελητής οφείλει στα πλαίσια της παροχής νομικής βοήθειας να ενεργήσει τις δέουσες πράξεις. Για τις τελευταίες είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει το ήμισυ του ποσού κάθε πράξης, να εκδώσει το νόμιμο φορολογικό στοιχείο και μετά να γίνει η εκκαθάριση από το ΤΑΧΔΙΚ και στο τέλος λαμβάνει χώρα η καταβολή της αποζημίωσής του.

Εν αντιθέσει, ο δικηγόρος που διορίζεται στα πλαίσια της παροχής νομικής βοήθειας α) απαλλάσσεται των τελών και εξόδων για τον αντίστοιχο δικηγορικό σύλλογο, όπως προκύπτουν από το εκάστοτε γραμματίο προείσπραξης, β) δεν είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει το ποσό ή μέρος του ποσού για κάθε δικηγορική πράξη, στην οποία προβαίνει και γ) εκδίδει το φορολογικό στοιχείο κατά τον χρόνο είσπραξης της αμοιβής, ήτοι μετά την εκκαθάριση από το ΤΑΧΔΙΚ και πριν την εξόφλησή του.

Τα παραπάνω συνιστούν διαφορετική άνιση μεταχείριση για όμοιες πράξεις και μάλιστα υπό περισσότερο επιβαρυνμένες συνθήκες για τον δικαστικό επιμελητή, ο οποίος είναι υποχρεωμένος εκ του νόμου, ακόμη και στα πλαίσια της παροχής νομικής βοήθειας να καταβάλλει εξ ιδίων κεφαλαίων το ήμισυ του ποσού που αντιστοιχεί σε κάθε πράξη που ενεργεί. Με άλλα λόγια, ο δικαστικός επιμελητής είναι υποχρεωμένος και να προκαταβάλλει για τις πράξεις που ενεργεί, αλλά και να εκδίδει τα αντίστοιχα φορολογικά στοιχεία όχι μόνο πριν εισπράξει την αμοιβή του, αλλά και πριν γίνει η εκκαθάριση από το ΤΑΧΔΙΚ.

Επειδή, όπως επανειλημμένως έχει κρίνει το Συμβούλιο της Επικρατείας, η αρχή της ισότητας την οποίαν καθιερώνει το άρθρον 4 παρ. Ι του Συντάγματος, αποτελεί νομικόν κανόνα, ο οποίος επιβάλλει την ομοιόμορφον μεταχείρισιν των προσώπων, τα οποία τελούν υπό τας αυτάς συνθήκας και ο οποίος δεσμεύει τα συντεταγμένα όργανα της πολιτείας και ειδικώτερον τόσον τον κοινόν νομοθέτην, κατά την ενάσκησιν της λειτουργίας την οποίαν αναθέτουν εις αυτόν αι οικείαι συνταγματικά διατάξεις, όσον και την Διοίκησιν, οσάκις προβαίνει εις ρυθμίσεις ή λαμβάνει μέτρα έχοντα κανονιστικόν χαρακτήρα. Η παραβίασις της αρχής ταύτης ελέγχεται υπό των δικαστηρίων εντός του κύκλου της δικαιοδοσίας των, ώστε να διασφαλίζεται η πραγμάτωσις του κράτους Δικαίου και η επί ίσοις όροις ελευθέρα ανάπτυξις της προσωπικότητας εκάστου. Κατά τον έλεγχον τούτον, ο οποίος είναι έλεγχος ορίων και όχι των κατ' αρχήν επιλογών ή του ουσιαστικού περιεχομένου των νομικών κανόνων, γίνεται αποδεκτόν ότι ο κοινός νομοθέτης ή η κατ' εξουσιοδότησιν θεσμοθετούσα Διοίκησις, δύναται βεβαίως να ρυθμίση με ενιαίον ή διαφορετικόν τρόπον τας ποικιλίας πραγματικάς ή προσωπικάς καταστάσεις και σχέσεις, λαμβάνων υπ' όψιν του τας υφισταμένας κοινωνικάς, οικονομικάς, επαγγελματικάς ή άλλας συνθήκας, αι οποίαι συνδέονται προς μίαν εκάστην εκ των καταστάσεων ή σχέσεων τούτων και στηριζόμενος επί γενικών και αντικειμενικών κριτηρίων, τελούντων εν συναφεία προς το αντικείμενον της ρυθμίσεως περί της οποίας εκάστοτε πρόκειται. Πρέπει όμως, κατά την επιλογήν των διαφόρων τρόπων ρυθμίσεως, να κινείται εντός των ορίων τα οποία διαγράφονται εκ της αρχής της ισότητος και τα οποία αποκλείουν τόσον την έκδηλον άνισον μεταχείρισιν, είτε υπό την μορφή της εισαγωγής ενός καθαρά χαριστικού μέτρου ή ενός προνομίου μη συνδεομένου προς ιδεολογικά κριτήρια, είτε υπό την μορφήν της επιβολής μιας

αδικαιολογήτου επιβαρύνσεως ή της αφαιρέσεως δικαιωμάτων τα οποία αναγνωρίζονται ή παρέχονται υπό προϋφισταμένου ή συγχρόνως τιθεμένου γενικωτέρου κανόνας, όσον και την αυθαίρετον εξομοίωσιν διαφορετικών καταστάσεων ή την ενιαίαν μεταχείρισιν προσώπων τελούντων υπό διαφορετικάς συνθήκας, επί τη βάσει όλως τοπικών ή συμπληρωματικών ή ασχέτων μεταξύ των κριτηρίων (ΣΕ 1504/89, 2717/88, 4347/84, 2925/83, 2912/80).

Κύριε Διευθυντά

Κατόπιν όλων των ανατέρω σας καλούμε να πράξετε τα δέοντα.

Για το Α.Σ. ΣΔΕΕΘ

Ο Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ